

dersom man gik uden for disse Rammer, vilde man blive nødt til at tage langt flere Tilfælde med, man kunde ikke standse ved Forældre, men maatte tage Søskende og maaske fjernere Slægtninge med, som paa lignende Maade forsørgedes. — Jeg kan nu ikke dele disse Anskuelser. Jeg sætter saa megen Pris som nogen paa Fasthed, Enhed og Konsekvens i Lovgivningen, men i dette Tilfælde finder jeg, at de andre Hensyn ere saa stærke og gøre sig saa stærkt gældende, at Hensynet til det konsekvente maa vige. Det Tilfælde, som her omtales, at Forældre forsørges af Børnene, er jo meget almindeligt og finder især ude paa Landet Sted overordentlig hyppigt. Det er et Forhold, som i højeste Grad synes mig at have Krav paa Beskyttelse og almindelig Sympati, og som tilmed af selve de forsørgende, Børnene, og i den almindelige Bevidsthed opfattes som en ligefrem Pligt. Dermed er det ogsaa givet, at det er et ganske særligt Forhold, saaledes at netop her kan der være Spørgsmaal om et „her-til og ikke videre“! Dette bør tages med, men de andre Forhold, som jeg før talte om, med Søskende og fjernere Slægtninge, have ikke Krav paa en saadan Undtagelsesstilling. — Naar man saa taler saa meget om det konsekvente, maa jeg dog sige, at det efter min Mening er en Fejl i vor Straffelovgivning og Forsørgelseslovgivning, at disse Forhold ikke ere indoptagne der. Det er en Mangel paa Humanitet i disse Love, og jeg finder, at Hensynet til det konsekvente kan ikke tvinge til at indføre i de Love, vi skabe, det, som vi erkende for at være af en uheldig Natur i de bestaaende Love. — Ja, man har sagt, og man kan sige: det er en Følelæssag, det er en Følelæsspolitik. Nu vel, lad saa være! Men jeg mener, at i dette Tilfælde er det fuldt ud berettiget at lade Følelæssmomentet trænge sig frem langt stærkere end Hensynet til at være konsekvent ud i de yderste Spidser. — Jeg beklager meget, at vi paa dette Punkt ikke ere i Overensstemmelse med den højtærede Indenrigsminister og maaske heller ikke med de fleste af dem, som i denne Sal pleje at være vore Meningsfæller, men, som sagt: vi maa stemme mod Ændringsforslaget under Nr. 3.

Oet. Hansen: Jeg er Medforslagsstiller af det under Nr. 1 stillede Ændringsforslag, skønt jeg ikke tillægger det saa overdreven megen Betydning, om man siger „grov Uagtsomhed“ eller simpelt hen „Uagtsomhed“; men det forekommer mig dog, at naar en Ulykke er forvoldt en Person

udelukkende ved hans egen Uagtsomhed under Jærnbankørsel — *udelukkende* ved hans egen Uagtsomhed — er der virkelig ingen Grund til, at Jærnbannerne skulle give ham Erstatning. Naar der derimod kommer en, om jeg saa maa kalde det, concursus af Uagtsomhed fra Passagerernes Side og en Uagtsomhed fra en Tjenstemands Side eller daarlig Anordning ved Jærnbannerne, er det i alle Tilfælde overladt til Domstolene at afgøre, hvorvidt der skal lægges størst Vægt paa det ene eller paa det andet Moment, om man saa skal sige, at det er Passagerernes Uagtsomhed, eller det er Jærnbanens Uagtsomhed eller fejlagtige Foranstaltninger, der have hidført Skaden. Jeg tror ikke, man kan komme dette Spørgsmaal nærmere, men for at komme til det Resultat, behøver man ikke at kvalificere Ordet „Uagtsomhed“ ved at tilføje Ordet „grov“, noget, som under andre Omstændigheder vilde være temmeligt rimeligt.

Jeg er endvidere Medforslagsstiller af Ændringsforslag under Nr. 2, og jeg skal blot til det, som den ærede Ordfører udtalte, føje, at jo mere jeg har tænkt paa den Passus, der begyndte med „tvingende Magt“ og derpaa er nærmere bestemt ved den Formulering, som vi satte ind i Landstinget, da Lovforslaget var her sidst, desto mere konfust synes mig hele Forholdet. De to Led kunne ikke passe sammen. Det nytter ikke noget, man forsøger at forbinde dem ved Ordet „saaledes“, de ere inkongruente, og det vil give Anledning til idelig Tvivl ved Domstolene, om man skal lægge mest Vægt paa Ordene „tvingende Magt“ (vis major) eller mest Vægt paa den Forklaring, der stemmer i øvrigt mest med dansk Ret, at Erstatningspligt indtræder, naar der ikke er vist den fornødne Agtpaaagivenhed fra Jærnbaneselskabets Side. Jeg er tilbøjelig ligesom den ærede Ordfører til at tro, at beholder man Bestemmelsen, som den staar nu, vil den i ikke faa Tilfælde medføre, at Statsbanerne slippe for et Erstatningsansvar, som de vilde have, hvis man formulerede Lovforslaget saaledes, som det gik bort fra Landstinget sidste Gang. — Men overhovedet er jeg en Modstander af, at vi bringe et saadant fremmedretligt Begreb, der har sit latinske Udtryk i de Ord: vis major, ind i vort Retssystem, hvor det ikke passer, og jeg tror ogsaa, at det vilde være meget vanskeligt for to Jurister at blive enige om en virkelig praktisk og klar Definition af disse Ord. Det nytter ikke det allermindste, at man oversætter dem paa Dansk —